

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060102500889917

ბრძანება №-708

ქ. თბილისი

19 / ოქტომბერი / 2017 წ.

სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიას საქართველოს ფილიალის“ დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის (ბაქო-სუფსის მაგისტრალური ნავთობსადენის) სექციური ცვლილებების პროექტის ფარგლებში, თბილისისა და მცხეთის მუნიციპალიტეტში 530 მმ დიამეტრის მილსადენის სამშენებლო დოკუმენტის ცვლილებებზე (530 მმ დიამეტრის 700 მეტრი და 400 მეტრი სიგრძის 2 ახალი მონაკვეთის) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „თ“ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-2 პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №74; 18.10.2017 საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით წარმოდგენილი, სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიას საქართველოს ფილიალის“ დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის (ბაქო-სუფსის მაგისტრალური ნავთობსადენის) სექციური ცვლილებების პროექტის ფარგლებში, თბილისისა და მცხეთის მუნიციპალიტეტში 530 მმ დიამეტრის მილსადენის სამშენებლო დოკუმენტის ცვლილებებზე (530 მმ დიამეტრის 700 მეტრი და 400 მეტრი სიგრძის 2 ახალი მონაკვეთის) პროექტი.
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაცივმა განუსაზღვრელი ვადით;
3. სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიას საქართველოს ფილიალი“-მ საქმიანობა განახორციელოს პროექტის შესაბამისად და უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№ 74; 18.10.2017) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიას საქართველოს ფილიალი“-ს;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიას საქართველოს ფილიალი“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში- საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი

სოლომონ პავლიაშვილი

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL AND NATURAL RESOURCES PROTECTION OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 74

18 ოქტომბერი 2017 წ.

1. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის (ბაქო-სუფსის მაგისტრალური ნავთობსადენის) სექციური ცვლილებების პროექტის ფარგლებში, თბილისისა და მცხეთის მუნიციპალიტეტში 530 მმ დიამეტრის მილსადენის საშენებლო დოკუმენტის ცვლილება (530 მმ დიამეტრის 700 მეტრი და 400 მეტრი სიგრძის 2. ახალი მონაკვეთის შენებლობა და ექსპლუატაცია)
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – სს „საქართველოს მილსადენის კომპანია“ საქართველოს ფილიალი“. ქ. თბილისი, ვაკე საბურთალოს რ-ნი; ს. ცინცაძის ქ. № 24.
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – თბილისისა და მცხეთის მუნიციპალიტეტები
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 4.10.2016 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – RSK Environment Limited.

II ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი:

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიას საქართველოს ფილიალის“ დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის (ბაქო-სუფსის მაგისტრალური ნავთობსადენის) სექციური ცვლილებების პროექტის ფარგლებში, თბილისისა და მცხეთის მუნიციპალიტეტში 530 მმ დიამეტრის მილსადენის სამშენებლო დოკუმენტის ცვლილებებზე (530 მმ დიამეტრის 700 მეტრი და 400 მეტრი სიგრძის 2 ახალი მონაკვეთის) პროექტი.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით მიღებული იქნა გადაწყვეტილება სექცია RR001-ზე მარშრუტის ორი მიკროკორექციის (ცვლილების) თაობაზე, საერთო სიგრძით 1,1 კმ (0,7 და 0,4 კმ შესაბამისად), სექცია RR001-ის საერთო სიგრძის თითქმის უცვლელად დატოვების პირობებში. ცვლილებები გამოიწვია 500 კვ მმ საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის ოპერატორი კომპანია „საქრუსენერგოს“ ტექნიკურმა პირობებმა, რომლის თანახმად დაუშვებელია ეგზ-ის საყრდენ ანძასთან მილსადენის 5-10 მეტრით დაახლოება, ასევე მილსადენის ეგზ-სთან ინტენსიური პარალელური განთავსება.

„საქრუსენერგოსთან“ კონსულტაციების საფუძველზე, მარშრუტის მიკროკორექციით უზრუნველყოფილი იქნა ანძებთან მილსადენის მინიმ 20 მეტრით დაშორება ეგზ-ის 3 გადაკვეთაზე, საერთოდ გაუქმებული იქნა ეგზ-ის 2 გადაკვეთა და თავიდან იქნა აცილებული მილსადენის ეგზ-სთან 500 მეტრის მანძილზე პარალელურად განთავსება.

საქრუსენერგოსა (500კვტ სიმძლავრის ელექტროგადამცემი ხაზის ოპერატორი) და ენერგოპროსთან (110კვტ სიმძლავრის ელექტროგადამცემი ხაზის ოპერატორი) ჩატარებული კონსულტაციების შედეგად დაკმაყოფილდა სამშენებლო უსაფრთხოების მოთხოვნები, და შემცირებული იქნა ცვლადი დენით გამოწვეული მილის კოროზიის რისკი მილსადენის ექსპლუატაციის დროს. გარდა ამისა, მიკროკორექციით არიდებული იქნა მცირე რისკის შემცველი მეწყრული უბანი დმსმ-ის 67+200 კნ-ის მიმდებარედ და დღის წესრიგიდან მოიხსნა არსებული გრუნტის გზის დაგრძელება/მოდიფიკაციის საჭიროება, რაც ხელსაყრელია გარემოსდაცვითი კუთხით.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად ვინაიდან მარშრუტის მიკრო ცვლილებების შედეგად საპროექტო ტერიტორია ისეთ სიახლოვეშია თავდაპირველ მარშრუტთან (დაშორება 100მ), რომ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშიდან (28/09/2016-ის N 44 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა პროექტზე), კვლევები და რისკების ანალიზი ვალიდურად ჩაითვალა მარშრუტის მიკრო ცვლილებებისათვისაც.

თავდაპირველი RR-001 მარშრუტის შესაბამისი სექციების მსგავსად, ორი შემოთავაზებული მიკრო ცვლილება განლაგებულია საგურამოს ქედის სამხრეთ და სამხრეთ-დასავლეთ ფერდობებზე. აქედან გამომდინარე, საბოლოო გზში მოყვანილი ფონური გეოლოგიური და გეომორფოლოგიური პირობების აღწერა და ზემოქმედების შეფასება მართებული და სწორია შემოთავაზებულ მიკრო ცვლილებებთან მიმართებაში.

საშიში გეოლოგიური პროცესების თვალსაზრისით, ორი შემოთავაზებული მიკრო ცვლილება გვერდს უვლის საპროექტო ტერიტორიაზე გამოვლენილ ყველა მეწყერსაშიშ უბანს; დამატებით, ისინი არ გადაკვეთენ კიდევ ერთ, დაბალი რისკის მეწყერს, რომელიც მდებარეობს არსებული WREP-ის 67+200 კმ ნიშნულთან და იკვეთებოდა თავდაპირველი RR-001 მარშრუტის დერეფნით. ამ გარემოებების გამოკლებით, გზს-ს საბოლოო ანგარიშში

განხილული საშიში გეოლოგიური პროცესების რისკის მართვის ზომები ვალიდური რჩება და გამოყენებული იქნება შემოთავაზებული მიკრო ცვლილებების მიმართ.

ორი მიკრო ცვლილებებით გადაკვეთილი ტერიტორიები წარმოადგენილია იგივე ნიადაგის ტიპებითა და გრუნტის მახასიათებლებით, როგორც თავდაპირველი RR-001 მარშრუტის დერეფნის შესაბამისი სექციები. აქედან გამომდინარე, გზმ-ს საბოლოო ანგარიშში მოცემული ფონური პირობების აღწერა და ზემოქმედების შეფასება ვალიდური რჩება შემოთავაზებულ მიკრო ცვლილებებთან მიმართებაში.

მარშრუტის ორი მიკრო ცვლილება განლაგებულია ლანდშაფტის იგივე ფორმებში, რაც თავდაპირველი RR-001 დერეფნის შესაბამისი სექციები. აქედან გამომდინარე, გზმ-ს საბოლოო ანგარიშში მოცემული ფონური პირობების აღწერა და ზემოქმედების შეფასება ვალიდური რჩება შემოთავაზებულ მიკრო ცვლილებებთან მიმართებაში.

შემოთავაზებული მიკრო ცვლილებები არ გადაკვეთს ზედაპირული წყლების ობიექტებს. შესაბამისად, გზმ-ს საბოლოო ანგარიშში მოცემული ფონური პირობების აღწერა და ზემოქმედების შეფასება ვალიდური რჩება შემოთავაზებულ მიკრო ცვლილებებთან მიმართებაში.

თავდაპირველ მარშრუტთან დაკავშირებული მიწისქვეშა წყლების ფონური მდგომარეობის აღწერა და ზემოქმედების შეფასება არ შეიცვლება მარშრუტის შემოთავაზებული მიკრო ცვლილებების განხორციელების შედეგად.

ლოკალური ჰაერის ხარისხზე ყველაზე მნიშვნელოვან ზემოქმედებას მოახდენს მშრალ კლიმატურ პირობებში ნიადაგის შემფოთების შედეგად წარმოქმნილი მტვერი შემოთავაზებული მიკრო ცვლილებების გასწვრივ. შემოთავაზებული მიკრო ცვლილებების შედეგად არ იცვლება უახლოეს რეცეპტორებამდე დაშორების მანძილები. აქედან გამომდინარე, გზმ-ს საბოლოო ანგარიშში მოცემული ფონური პირობების აღწერა და ზემოქმედების შეფასება ვალიდური რჩება შემოთავაზებულ მიკრო ცვლილებებთან მიმართებაში.

მიწათსარგებლობის ტიპები იმ ტერიტორიებზე, სადაც გადის შემოთავაზებული მიკრო ცვლილებების დერეფნები, იგივეა, რაც თავდაპირველი RR-001 დერეფნის შესაბამის სექციებზე. ასეთი კატეგორიის მიწასთან დაკავშირებული პროცედურები და შემარბილებელი ღონისძიებები დეტალურად მოცემულია გზმ-ს საბოლოო ანგარიშში. მიწის ნაკვეთებზე შესვლის დამატებითი უფლებები მოპოვებული იქნება ეროვნული კანონმდებლობით განსაზღვრული პროცედურებისა და მოთხოვნების შესაბამისად.

თავდაპირველ RR-001 დერეფანთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურისა და მომსახურებების ფონური პირობების აღწერა და ზემოქმედების შეფასება არ შეიცვლება შემოთავაზებული მიკრო ცვლილებების განხორციელების შედეგად.

მიკრო ცვლილებების შემთხვევაში გამოყენებული იქნება იგივე მისასვლელი გზები, რომლებიც აღწერილია გზმ-ს საბოლოო ანგარიშში.

თავდაპირველ მარშრუტთან მიმართებაში შეფასებული კუმულაციური და ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედებები არ შეიცვლება შემოთავაზებული მიკრო ცვლილებების განხორციელების შედეგად.

მარშრუტის შემოთავაზებული ორი მიკრო ცვლილების განხორციელების შედეგად, პროექტის შეცვლილი და გამოსაცვლელი სექციების მშენებლობის, ექსპლუატაციაში შეყვანის, ექსპლუატაციისა და ექსპლუატაციიდან გამოყვანის აღწერა არ შეიცვლება.

შემოთავაზებული მიკრო ცვლილებებით გადაკვეთილი ჰაბიტატების უდიდესი ნაწილი მოდიფიცირებულია და / ან მეორადი წარმოშობისაა და იმყოფება ძლიერი ანთროპოგენური

წნების ქვეშ. შემოთავაზებული მიკრო ცვლილებების 100მ სიგანის დერეფნებში გამოვლენილი საკვანძო ეკოლოგიური სენსიტიურობებია:

- საქართველოს წითელი ნუსხის (სწწ) სახეობის - პატარა თელადუმას (*Ulmus minor*) არსებობა; იგი წარმოდგენილია ცალკეული ინდივიდების, მიკროპოპულაციებისა და შედარებით მრავალრიცხოვანი დაჯგუფების სახით.

- ქართული მუხის მუხნარის ფრაგმენტები, რომლებიც, არსებული მოდიფიკაციისა და დეგრადაციის მიუხედავად, საშუალო საკონსერვაციო ღირებულებისაა, მნიშვნელოვანი ეკოლოგიური ფუნქციიდან გამომდინარე.

- სწწ სახეობის - ხმელთაშუაზღვის კუს (*Testudo graeca*) მიერ შემოთავაზებული დერეფნების გამოყენება გადასადგილებლად, საკვებ არედ და გასამრავლებლად.

- რვა (8) მწიფეხნოვანი ხემცენარის - ცხოველთა პოტენციური თავშესაფრის არსებობა (1 ხე დაფიქსირდა მიკრო ცვლილება 002-ის 100მ სიგანის დერეფანში, ხოლო დანარჩენები - მიკრო ცვლილება 001-ის დერეფანში).

აღსანიშნავია, რომ პატარა თელადუმა და ხმელთაშუაზღვის კუ, ისევე როგორც რამდენიმე მწიფეხნოვანი ხე - ცხოველთა პოტენციური თავშესაფარი, აგრეთვე აღრიცხული იყო თავდაპირველი RR-001 მარშრუტის შესაბამის სექციებზე. ორი შემოთავაზებული მიკრო ცვლილების დერეფნებში არ გამოვლენილა რამე ახალი ეკოლოგიური სენსიტიურობები გზმ-ს საბოლოო ანგარიშში განხილულ სენსიტიურობებთან მიმართებაში.

მარშრუტის შემოთავაზებული მიკრო ცვლილებებთან ყველაზე ახლოს მდებარე ისტორიულ- არქიტექტურული ძეგლია ჯაჭვის ერთნავეანი ეკლესია, სავარაუდოდ, XIX საუკუნეში განახლებული, ამჟამად მონასტერი (ცნობილია, როგორც წმინდა პეტრე მოციქულის ჯაჭვთა თაყვანისცემის სახელობის მონასტერი, რომელიც გზმ-ს საბოლოო ანგარიშში მოხსენიებულია როგორც CH-6). უახლოესი მანძილი ამ მონასტერსა და მიკრო ცვლილებებს შორის შეადგენს 200მ-ს მიკრო ცვლილება 001-ის შემთხვევაში და 820მ-ს მიკრო ცვლილება 002-თან მიმართებაში. აღსანიშნავია, რომ მიკრო ცვლილებები უფრო შორსაა ამ მონასტრიდან, ვიდრე თავდაპირველი RR-001 მარშრუტის სხვა მონაკვეთები, რომლებიც შეფასებულია გზმ-ს საბოლოო ანგარიშში.

იმის გათვალისწინებით, რომ შემოთავაზებული მიკრო ცვლილებების 100მ სიგანის დერეფნებში არ დაფიქსირდა კულტურული მემკვიდრეობის სენსიტიური რეცეპტორები და ამ ტერიტორიების სენსიტიურობა WREP SR პროექტის თავდაპირველი RR-001 მარშრუტის შესაბამისი მონაკვეთების იდენტურია.

მარშრუტის შემოთავაზებული მიკრო ცვლილებები განლაგებულია მცხეთის მსოფლიო კულტურული მემკვიდრეობის უბნის დაცვის ზონების საზღვრებს გარეთ.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად გამოვლენილი პირობები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია:

1. მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში უზრუნველყოს საქმიანობის განხორციელება წარმოდგენილი ტექნიკური რეზიუმის, საერთო განმარტებითი ბარათის, ტექნიკური მოხსენებითი ბარათის, გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების შესახებ და ბარათში ცვლილებების განმარტების შესაბამისად.
2. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს საშიშ გეოდინამიკური პროცესების ასეთის არსებობის შემთხვევაში გააქტიურების შესაძლებლობის შესახებ ანგარიშის მომზადება და წარმოდგენა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში.
3. უზრუნველყოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ნარჩენების მართვის გეგმის შემუშავება და შეთანხმება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან.
4. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს საპროექტო ტერიტორიაზე ჩატარებული ბოტანიკური და ზოოლოგიური კვლევის შედეგების ანგარიშის სახით წარმოდგენა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში. აღნიშნულ ანგარიშში ასევე გათვალისწინებული უნდა იყოს ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების თავიდან აცილების, შერბილების ან/და საკომპენსაციო ქმედებები. საკომპენსაციო ქმედებების საჭიროების არ არსებობის შემთხვევაში, წარმოდგენილი უნდა იქნას არგუმენტირებული დასაბუთება.
5. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ჭრას დაქვემდებარებული მცენარეების შესახებ ინფორმაციის (სახეობა და რაოდენობება ტერიტორიების მითითებით) წარმოდგენა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში. საქართველოს „წითელი ნუსხის“ მცენარეების ჭრის აუცილებლობის შემთხვევაში, ქმედებები უნდა განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.
6. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის გეგმის შემუშავება და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა. გეგმაში ასახული უნდა იყოს ყველა სენსიტიურ სახეობასა და ჰაბიტატზე დაკვირვების საკითხები, ასევე მითითებული უნდა იყოს სამინისტროსთან ანგარიშგების ვადები, თითოეული საკითხისთვის.
7. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში, დასკვნის გადაცემა განახორციელოს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.
8. მშენებლობის სამუშაოების დაწყების, დასრულებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს.

IV. დასკვნა

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით წარმოდგენილი სს „საქართველოს მილსადენის კომპანიას საქართველოს ფილიალის“ დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის (ბაქო-სუფსის მაგისტრალური ნავთობსადენის) სექციური ცვლილებების ფარგლებში, თბილისისა და მცხეთის მუნიციპალიტეტში 530 მმ დიამეტრის მილსადენის სამშენებლო დოკუმენტის ცვლილებების (530 მმ დიამეტრის 700 მეტრი და 400 მეტრი სიგრძის 2 ახალი მონაკვეთის) პროექტის მიხედვით, საქმიანობა შესაძლებელია მხოლოდ წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობების დაცვით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების დეპარტამენტის
პირველადი სტრუქტურული ერთეულის
ხელმძღვანელი

თამარ შარაშიძე
(სახელი, გვარი)

ბ. ა.